

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ให้ทุนสนับสนุนในการศึกษาวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ อินโย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ให้การสนับสนุน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และคณะผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ(สสส.) ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ บุคคลากรจากเทศบาลตำบลนาอาน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณนักศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมทุกคนที่ช่วยลงพื้นที่ภาคสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

คุณประโยชน์แห่งความดีที่ได้รับจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แด่คุณพ่อคุณแม่พร้อมทั้งญาติพี่น้อง ที่เป็นแรงบันดาลใจและให้การสนับสนุน พร้อมทั้งให้กำลังใจอันเปี่ยมล้นด้วยความรัก ความเข้าใจในตัวข้าพเจ้าเสมอมา และที่สำคัญขอมอบแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยได้ใช้ประโยชน์สืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย จิตไธสง

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง แนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรทัย จิตไธสง ตำแหน่ง อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ร่วมวิจัย -

ระยะเวลา เดือน มกราคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนในการจัดการขยะอินทรีย์และแนวทางในการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 หมู่บ้าน 130 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics Desktop 22.0 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามผู้นำชุมชน 60 คน วิเคราะห์โดยทำการเรียงเรียงจัดหมวดหมู่ให้เหมาะสม สรุปและอภิปรายผลในเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของชุมชนในการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$, $S.D=1.31$) ซึ่งความคิดเห็นของชุมชนในระดับสูงสุด คือ ปัญหาขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่หลัก ๆ เกิดจากสถานประกอบการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.74$, $S.D=1.33$) ส่วนระดับน้อยที่สุดคือ มีคนนอกพื้นที่แอบลักลอบนำขยะทิ้งตามขอบถนน ($\bar{X}=2.24$, $S.D=1.40$) 2) แนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, $S.D=1.04$) ซึ่งแนวทางในการจัดการขยะอินทรีย์สูงสุดคือ ประชาชนทุกคนควรตระหนักถึงปัญหาขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้น และช่วยกันแก้ไขปัญหาเรื่องขยะอินทรีย์โดยเริ่มที่ต้นทาง ($\bar{X}=4.31$, $S.D=0.94$) ส่วนระดับน้อยที่สุดคือ แต่ละบ้านควรจัดทำถังขยะอินทรีย์ เพื่อง่ายต่อการกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือนแบบฝังกลบ ($\bar{X}=4.03$, $S.D=1.20$) การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน พบว่า 1) ความคิดเห็นของชุมชนในการจัดการขยะอินทรีย์ พบว่า ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้และทำการกำจัดขยะอินทรีย์ไม่ถูกวิธี หรือ

บางส่วนไม่นำถึงกำจัดขยะอินทรีย์ที่ทางเทศบาลแจกให้ไปฝังเพื่อทิ้งขยะอินทรีย์ 2) แนวทางในการจัดการขยะอินทรีย์พบว่า ขยะอินทรีย์ ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ จะจัดการโดยทิ้งใส่ถังกำจัดขยะอินทรีย์ที่ทางเทศบาลแจกให้และนำไปเป็นอาหารสัตว์ และชุมชนมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการจัดการขยะอินทรีย์ มีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะอินทรีย์เป็นรายเดือน

Research Title Guidelines for household organic waste disposal management in the Naan Municipality, Mueang District, Loei Province

Author Assist.professor Dr.Orathai Jitthaisong Position : Lecturer
Faculty of Science and Technology, Loei Rajabhat University

Researcher -

Year January – December 2018

Abstract

The purpose of this study were to opinions and guidelines for household organic waste disposal management in the Area of Naan Municipality, Mueang District, Loei Province. Study from sample people from 130 villagers and 60 Community leader. The tool is a questionnaire and interview. Data analysis by program IBM SPSS Statistics Desktop 22.0. Analyzed using statistical tools : percentage, average and standard deviation.

The research found that overall, 1) Opinions of people the level is medium ($\bar{X}=2.97$, S.D=1.31) , the most is organic waste problems occur, mainly due to various establishments ($\bar{X}=3.74$, S.D=1.33), the smallest level is people outside the area who smuggled garbage along the edge of the road ($\bar{X}=2.24$, S.D=1.40). 2) Guidelines for household organic waste disposal management in the most level ($\bar{X}=4.19$, S.D=1.04), that high level is every citizen should be aware of the problem of organic waste occurring. And help solve the problem of organic waste starting at the source ($\bar{X}=4.31$, S.D=0.94). The least is each house should prepare organic waste. For easy disposal of organic waste in landfill households ($\bar{X}=4.03$, S.D=1.20). The results of the

interview with the community leaders found that 1) Opinions of people is some people still lack knowledge and do not get rid of organic waste incorrectly or some parts do not bury the organic waste bins that the municipality has distributed to bury in order to dispose the organic waste. 2) Guidelines for household organic waste disposal management is organic waste, including food waste, vegetable waste, fruit waste. There will be managed by throwing it into the organic waste disposal bin that the municipality has given and use it as animal feed, community rules regulations on organic waste management, there are monthly training and education for people in the community about organic waste management.

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการกำจัดขยะอินทรีย์	17

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	32
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	33
3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	34
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	34
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
4.2 ความคิดเห็นของชุมชนในการจัดการขยะอินทรีย์บริเวณ พื้นที่เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	43
4.3 แนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือนบริเวณพื้นที่ เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	51
5.1 สรุปผลการวิจัย	51
5.2 อภิปรายผล	54

5.3 ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	58

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงขอบเขตระยะเวลาในการดำเนินวิจัย	3
2	ตารางแสดงข้อมูลจำนวนประชากร	27
3	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	41
4	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	42
5	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานภาพสมรส	43
6	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา	44
7	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพ	45

8	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านรายได้รวม ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	46
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการจัดการขยะอินทรีย์ ในครัวเรือนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	47
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแนวทางในการจัดการขยะอินทรีย์ ในครัวเรือนบริเวณพื้นที่เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	51

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หลักการจัดการขยะมูลฝอย	21
2	ถังภาชนะ	22
3	เจาะรูที่ก้นถังของภาชนะ	22
4	ใส่ขยะอินทรีย์ลงในถัง	23

5	บ่อซีเมนต์หรือเสวียนที่ใช้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์	23
6	บ่อซีเมนต์ที่ใช้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์	24
7	เศษอาหาร ผลไม้ ลงในบ่อซีเมนต์	24
8	เศษใบไม้แห้ง	25
9	กองขยะอินทรีย์ที่กลายเป็นดินหรือปุ๋ย	25
10	แผนที่ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย	29
11	กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
12	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	42
13	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	43
14	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานภาพสมรส	44
15	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา	45
16	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพ	46
17	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านรายได้รวมของ ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	47
18	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	101
19	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	101
20	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	102
21	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	102
22	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านปากนา หมู่ที่ 11	103
23	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านปากนา หมู่ที่ 11	103

สารบัญภาพ (ต่อ)

24	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านปากนา หมู่ที่ 11	104
25	การลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบ้านปากนา หมู่ที่ 11	104
26	การลงพื้นที่เก็บแบบสัมภาษณ์จากผู้นำชุมชนบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	105
27	การลงพื้นที่เก็บแบบสัมภาษณ์จากผู้นำชุมชนบ้านนาอาน หมู่ที่ 6	105
28	การลงพื้นที่เก็บแบบสัมภาษณ์จากผู้นำชุมชนบ้านปากนา หมู่ที่ 11	106
29	การลงพื้นที่เก็บแบบสัมภาษณ์จากผู้นำชุมชนบ้านปากนา หมู่ที่ 11	106

